

THE ROLE AND IMPORTANCE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE EDUCATION SYSTEM

Abduyev Sheroy Bobirovich

Gulomov Ilhom Musurmonovich,
Teachers of the Samarkand regional center for
retraining and advanced training of public educators

Annotation

This article provides information about the role and importance of information technology in improving the quality and efficiency of educational processes, the role of ICT in students' learning.

Keywords: Information and communication technologies, information space, information education resources

Hozirgi kunda o`quvchilar va o`qituvchilarni kamida uchta asosiy vazifani hal qilishga imkon beradigan darajada universal kompyuterlashtirishni ta'minlaydigan axborot va ijtimoiy texnologiyalarning ta'limdagi o'rni tobora ortib bormoqda:

- o'quv jarayonining har bir a'zosi uchun ta'lim muassasalarining istalgan joyida va istalgan joyidan Internetga kirishni ta'minlash;

- ta'lim sohalarining yagona axborot makonini rivojlantirish va unda turli davrlarda va bir-biridan mustaqil ravishda o'quv-ijodiy jarayonning barcha ishtirokchilarining mavjudligi;

- boshqariladigan axborot ta'limi resurslarini, shu jumladan shaxsiy foydalanuvchi ma'lumotlar bazalarini va ma'lumotlar banklarini hamda ular bilan ishlashga universal kirish imkoniyatiga ega bo'lgan talabalar va o'qituvchilarning bilim banklarini yaratish, rivojlantirish va ulardan samarali foydalanish.

Shu bilan birga, hayotning birinchi yarmida ta'lim olishning an'anaviy sxemasi axloqiy jihatdan eskirgan va uning o'rnini uzluksiz ta'lim va umrbod o'qitish bilan almashtirish zarurligi tobora ortib bormoqda. Ta'limning yangi shakllari o'quv jarayonida interaktivlik va hamkorlik bilan ajralib turadi. Konstruktivizm, talabalarga yo'naltirilgan ta'lim, vaqt va makon chegaralarisiz o'rganish kabi yangi ta'lim nazariyalari ishlab chiqilishi kerak. Ta'lim sifatini oshirish uchun yangi ta'lim texnologiyalaridan intensiv foydalanish ham taklif qilinmoqda.

Ta'lim texnologiyasini ta'riflashda turli xil yondashuvlarni o'quv maqsadlariga erishishni ta'minlaydigan shakllar, metodlar va o'qitish vositalari tizimi bo'lgan o'quv rejalari va o'quv dasturlarini amalga oshirish yo'llari to'plami sifatida umumlashtirish mumkin. Mutaxassislar odatda ta'lim texnologiyalaridagi farqni qo'llanilgan o'quv qo'llanmalaridagi farqdan chiqarib tashlashadi. Axborot ta'lim texnologiyalari axborot va kompyuter texnologiyalaridan foydalangan holda paydo bo'ladi. Ta'limning axborot texnologiyalari amalga oshiriladigan ta'lim muhiti u bilan ishlaydigan komponentlar bilan belgilanadi:

- texnik (ishlatiladigan kompyuter texnikasi va aloqa vositalarining turi);

- dasturiy ta'minot (amalga oshirilgan ta'lim texnologiyasini qo'llab-quvvatlash uchun dasturiy ta'minot);

- tashkiliy va uslubiy (talabalar va o'qituvchilar uchun ko'rsatmalar, o'quv jarayonini tashkil etish).

Oliy o'quv yurtlaridagi ta'lim texnologiyalari deganda ilmiy va muhandislik bilimlari tizimi, shuningdek, oliy ta'limning predmet sohasidagi ma'lumotlarni yaratish, yig'ish, uzatish, saqlash va qayta ishlashda foydalaniladigan usul va vositalar tushuniladi. Ta'limni amalga oshirish

samaradorligi o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri bog'liqlik shakllanadi dasturlari va ularga tegishli axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining integratsiya darajasi.

Ta'lim muassasalarini axborotlashtirish muammosini tushunish va amalga oshirishning eng muhim vazifasi shundaki, natijada mutaxassislarni tayyorlash samaradorligi va sifatini oshirish uchun yangi AKT dan foydalanish orqali jamiyatda intellektual faoliyatni global ratsionalizatsiyasiga erishish kerak. Rivojlangan mamlakatlarda erishilgan axborot madaniyati darajasi. Postindustrial jamiyat talablariga javob beradigan yangi tafakkur turiga ega kadrlar tayyorlashni ta'minlash kerak.

Ammo, hozirgi kunda ko'plab ta'lim muassasalarida bugungi kunda "ta'lim texnologiyalari" atamasi to'liq etarli emas deb hisoblaydilar. Odatda, ular odatda axborot texnologiyalari, kompyuter texnologiyalari, biroz kamroq - aloqa texnologiyalari va kamdan-kam hollarda - bu allaqachon audiovizual texnologiyalar haqida maxsus munozaralar mavzusi. Axborot, kommunikatsiya va audiovizual texnologiyalarni yig'indisi sifatida biz yanada muhim vazifani hal qilishga bo'ysunuvchi deb hisoblaymiz - yangi ta'lim modellarini amalga oshirish uchun axborot, kommunikatsiya va audiovizual texnologiyalar organik ravishda o'quv jarayoniga kiritilgan yangi ta'lim muhitini yaratish

Ta'lim axborot muhiti ta'riflaridan biri uni mutaxassislarni tayyorlashning o'quv jarayoni samaradorligi va mavjudligini oshirishga mo'ljallangan tarmoq texnologiyalari, dasturiy ta'minot, tashkiliy, uslubiy va matematik ta'minot orqali birlashtiradigan axborot tizimi sifatida tushunishni shakllantiradi .

Birinchi Xalqaro Informatika va Ta'lim Kongressidan beri ta'lim va informatika sohasidagi harakatlarning asosiy yo'nalishlari to'g'risidagi YuNESKOning ma'ruzasi shuni ko'rsatadiki, bu texnologiyaning o'zi emas, balki uning ta'lim bilan o'zaro ta'siri va umuman ta'lim tizimi kontekstidagi o'rni. .

Bugungi kunda o'quv muhitining o'ziga xos xususiyatlaridan biri bu talabalar va o'qituvchilarning istalgan vaqtda va istalgan joyda butun ta'lim muassasasining multimedia majmualarini o'rganadigan tizimli o'quv materiallariga mavjud emasligidadir. Ta'lim materialining mavjudligidan tashqari, tinglovchiga o'qituvchi bilan muloqot qilish, on-layn yoki off-layn rejimida maslahat olish, shuningdek, rivojlanish jarayonida individual "navigatsiya" olish imkoniyatini berish kerak.

Foydalanilgan manbalar

1. "2017-2021-yillarda O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Xarakatlar strategiyasi" . O'zbekiston Prezidenti farmoni. 7-fevral 2017 yil.
2. Уваров А. Информатика в школе: вчера, сегодня, завтра // Информатика и образование, 1990, №4.
3. Иванов М. Пути совершенствования методов преподавания в высшей школе// Совр.высш.школа, 1982. №3.